

בש"פ 3462/17 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3462/17

כבוד השופטת ד' ברק-ארז
פלוני

לפני:
העורר:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים
מיום 26.3.2017 במ"ת 4413-01-17 שניתנה על-ידי
כבוד השופט מ' סובל

תאריך הישיבה: ד' באייר התשע"ז (30.4.2017)

בשם העורר: עו"ד יפית וייסבוך

בשם המשיבה: עו"ד דפנה שמול

החלטה

1. בפני ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 26.3.2017 (מ"ת 4413-01-17, השופט מ' סובל). בית המשפט המחוזי הורה על המשך מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו במתכונת של פיקוח אלקטרוני.

2. ביום 2.1.2017 הוגש נגד העורר כתב אישום, שתוקן ביום 12.1.2017, המייחס לו ביצוע של עבירות מין חמורות ועבירות אלימות בבתו נ', ילידת 1997, עבירות מין נוספות בשתיים מבנותיו האחרות - מ', ילידת 1996, ו-ת', ילידת 2002, וכן שיבוש עשיית משפט. כתב האישום כולל פירוט רב של המעשים, בהיקף שאינו נדרש כאן. ככלל, רובו של עמוד 1

כתב האישום נסב על מעשיו הנטענים של העורר כלפי נ', אך אינו מתמצה בהם. בכלליות ייאמר כי פירוט המעשים מובא בכתב האישום במתכונת של חלוקה לשבעה תתי-פרקים הנושאים את הכותרות הבאות: "מעשי האינוס והמעשים המגונים"; "מעשים מגונים ולינה עם נ"; "מעשה סדום"; "מעשי האלימות"; "המעשים המגונים ב-ת"; "שיבוש עשיית משפט".

3. על-פי האמור בכתב האישום העורר נהג לבצע ב-נ' מעשים מגונים, וכן מעשי אינוס ומעשי סדום מאז הייתה כבת שמונה שנים ועד למעצרו. כתב האישום מתאר עשרות מקרים, שחלקם התרחשו לפני שמלאו ל-נ' ארבע-עשרה שנים וחלקם התרחשו לאחר מכן, שבהם – כך לפי הנטען – נגע העורר באיבר מינה והכניס לאיבר מינה את אצבעו. בחלק מהפעמים הביעה נ' התנגדות למעשים, ואף צעקה ונמלטה. במקרים נוספים נגע העורר בגופה של נ', ובפרט בחזה, מעל בגדיה ומתחת להם. הוא נהג לנשק אותה, ולעתים לא חדל עד שאמה של נ' הייתה מגיעה למשמע צעקותיה. במקרה אחד נכנס העורר לחדר המקלחת בעת ש-ת' התקלחה בו, וסירב לפתוח עד ש-נ' הסכימה לנשקו "עם לשון", ובמקרה אחר הבטיח ל-נ' שיבטל עונש שנתן ל-ת' אם תנשקו בפיו.

4. עוד נטען בכתב האישום, כי במאות מקרים כפה העורר על נ' לישון עמו במיטה, הוא נהג למשש את גופה, ולעתים אף לגעת באיבר מינה. בחלק מהמקרים הביעה נ' את התנגדותה, והפסיקה את העורר כשנגע בה, אולם לעתים ניסיונותיה לגרום לעורר לחדול ממעשיו לא הועילו. כך, כשהייתה בת 10 וסירבה, באחד האירועים, לישון עם העורר הוא סטר לה ומנע ממנה לעזוב. במקרה אחר, כך נטען, כשפנתה נ' לאמה וספרה לה על הדברים, נמנעה האם מלהתערב ואף הנחתה את נ' "לא להתעקש". באחד מהמקרים המתוארים בכתב האישום, שהה העורר עם נ' במלון באילת. העורר דרש מ-נ' להכניס את איבר מינו לפיה למספר דקות, ולאחר מכן ליקק את איבר מינה במשך מספר דקות נוספות.

5. בנוסף לכך, מיוחסים לעורר, כאמור, מעשים מגונים גם בבנותיו ת' ו-מ'. על-פי המיוחס לו, במספר מועדים נגע העורר בחזה של ת', ובמועד אחד נגע בחזה של מ'. כמו כן, נטען כי עד תחילת שנת 2014 העורר נהג להכות את נ' באמצעות חפצים, ובשני מועדים נשך אותה. יצוין כי במהלך התקופה המתוארת נמלטה נ' מספר פעמים מבית הוריה. לבסוף, יש לציין כי מיוחסים לעורר שורה של ניסיונות לשיבוש הליכי משפט, במסגרתם הוא ניסה, בין היתר, לגרום ל-נ' לבטל את תלונותיה נגדו, ואף גרם לה לעשות כן.

6. העבירות המיוחסות לעורר בכתב האישום הן כדלקמן: מעשה סדום לפי סעיף 351(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); אינוס קטינה בת משפחה לפי סעיף 351(א) בנסיבות סעיף 345(א)(1) לחוק העונשין (עשרות עבירות); מעשה מגונה בקטינה בת משפחה לפי סעיף 351(ג)(2) בצירוף סעיפים 348(ב) ו-345(ב)(1) לחוק העונשין (מאות עבירות); מעשה מגונה בקטינה בת משפחה לפי סעיף 351(ג)(3) לחוק העונשין (עבירות רבות); מעשים מגונים לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין (עשרות עבירות); תקיפה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 379 בצירוף סעיף 382(ב)(2) לחוק העונשין (עבירות רבות) והדחה בחקירה לפי סעיף 245(א) לחוק העונשין.

7. במהלך השנים 2014-2016 הגישה נ' מספר תלונות נגד העורר, אך חזרה בה וביטלה אותן לאחר הגשתן. בהזדמנויות שונות היא סיפקה הסברים שונים להחלטתה לבטל את התלונות, ואף מסרה גרסאות שונות וסותרות. בסופו של דבר, תלונותיה הובילו להגשתו של כתב האישום, אך לאחר הגשתו היא ביקשה לחזור בה גם מהתלונה הנוכחית וטענה שהפרטים שמסרה נגד העורר, אביה, הם שקריים.

8. בד בבד עם הגשתו של כתב האישום הוגשה גם בקשה לעצור את העורר עד תום ההליכים.

9. ביום 22.1.2017 קבע בית המשפט המחוזי כי גם בהינתן הקשיים העולים מחומר הראיות קיימות נגד העורר ראיות לכאורה בעוצמה מספקת, וכן מתקיימת בעניינו מסוכנות, אשר אינה ממוקדת ב-נ' בלבד אלא גם באחיותיה ובנערות צעירות בכלל. לצד זאת, בית המשפט המחוזי לא שלל את היתכנותה של חלופת מעצר מתאימה, והורה אפוא על הגשת תסקיר של שירות המבחן.

10. יצוין כי ביום 29.1.2017 חזרה בה נ' מתלונתה פעם נוספת, והצהירה כי מדובר היה בדברי שקר.

11. ביום 19.2.2017 הוגש לבית המשפט המחוזי תסקיר מטעמו של שירות המבחן. על-פי האמור בתסקיר, נשקפת מהעורר מסוכנות גבוהה, בין היתר נוכח החשש שבנות נוספות מלבד נ' חוו פגיעה מינית מידי, וכן בהתחשב בכך שהעורר אינו נמנע מלשהות עם נ' ביחידות גם לאחר הגשת התלונה נגדו, ובעובדה שהמשפחה אינה מערבת גורמי טיפול חיצוניים, מה שמגביר את החשש להמשך פגיעה בבנות המשפחה. כן נמצא כי קיים חשש לשיבוש הליכי משפט, וכי אין בידיה של החלופה שהוצעה באותה עת, בבית הוריו של העורר, כדי לאיין חשש זה – מאחר שגם משם יוכל להשפיע על נ'. המלצת שירות המבחן הייתה אפוא שאין לשחרר את העורר לחלופת מעצר.

12. ביום 20.2.2017, למחרת הגשת התסקיר, קיים בית המשפט המחוזי דיון בעניינה של חלופת המעצר. בית המשפט המחוזי קבע כי למרות שקיימים שיקולים התומכים בשחרורו של העורר לחלופת מעצר, יש להשאירו במעצר עד תום ההליכים בשל המסוכנות הנשקפת ממנו והחשש לשיבוש הליכי חקירה, ובהתחשב בתסקיר שירות המבחן. יחד עם זאת, נקבע כי אפשר והאיזון בין השיקולים ישתנה לאחר שתושלם עדותה של נ' במסגרת הליך ההוכחות. על החלטה זו הוגש ערר לבית משפט זה.

13. בין מועד הגשת הערר לבין הדיון בו, ביום 2.3.2017 נשמעה עדותה של נ', ובה היא שבה וטענה כי תלונתה הייתה תלונת שווא.

14. ביום 13.3.2017 בית משפט זה דחה את הערר (בש"פ 1778/17, השופטת ע' ברון), תוך מתן משקל למיקומה של חלופת המעצר שהוצעה על-ידי העורר – בעיר המגורים של העורר ובני משפחתו. בהחלטה צוין כי "ככל שתימצא חלופת מעצר הולמת במרחק גיאוגרפי מתאים מבית המשפחה, יוכל העורר להגיש בקשה מתאימה לבית המשפט המחוזי, שיכריע בה לפי חוכמתו ובהתייחס לדגשים שניתנו בהחלטה זו".

15. בהמשך לכך, הגיש העורר בקשה לעיון חוזר בהחלטה לעצרו עד תום ההליכים בהציעו חלופה מרוחקת, ביחידת דיור במשק במושב שממוקם בריחוק מעיר המגורים של המשפחה. בית המשפט המחוזי הורה על הגשת תסקיר משלים על-ידי שירות המבחן.

16. בהחלטתו מיום 26.3.2017 ובהחלטתו המשלימה מיום 2.4.2017, לאחר שבחן את מכלול הנסיבות, הורה בית המשפט המחוזי על כך שהעורר ישהה במעצר בפיקוח אלקטרוני במיקום החדש שהוצע, וקבע לכך תנאים נוספים.

17. הערר הנוכחי מכון כנגד החלטתו של בית המשפט המחוזי. בעיקרו של דבר, העורר מתנגד במישור שהוגדר "עקרוני" להחלטה להורות על מעצרו בפיקוח אלקטרוני, להבדיל מהוראה על שהייתו בחלופת מעצר באותו מקום. לשיטת העורר, החלטה זו מנוגדת להחלטתו האחרונה של בית משפט זה בעניינו, כמו גם לתסקיר שירות המבחן, שהתייחסו לחלופת מעצר. עוד נטען כי מתכונת זו של מעצר בפיקוח אלקטרוני מכבידה עליו שלא לצורך, וכי ההחלטה על ההגבלות שיחולו עליו הייתה צריכה להתחשב בנסיבותיו החריגות של התיק, דהיינו בכך ש-נ' חזרה בה מתלונתה מספר פעמים, שבה להתגורר בבית המשפחה, וכעת כבר העידה במשפט. בנוסף לכך, נטען כי מכל מקום יש לאפשר לעורר "חלונות התאווירות" שיאפשרו לו להשתתף בתפילה במניין בבית הכנסת (בבוקר ובערב).

18. המדינה סבורה כי דין הערר להידחות. המדינה טוענת כי החלטתו של בית המשפט המחוזי אינה חורגת מגדרי הנחייתו של בית זה, שהותיר את ההחלטה הסופית בעניין לבית המשפט המחוזי שיפעל "כחוכמתו". המדינה אף סבורה כי ההחלטה מוצדקת לגופה לנוכח המסוכנות המופלגת המיוחסת לעורר, אשר אינה ממוקדת בבתו נ' בלבד. לשיטת המדינה, אף פתיחתם של חלונות התאווירות לצורך תפילה בציבור אינה מוצדקת בהתחשב במסוכנותו של העורר, וזאת מאחר שבית הכנסת הוא מקום בו שוהים גם קטינים.

19. בתשובתה חזרה וציינה באת-כוחו של העורר כי מבחינתו העמידה על שחרור לחלופת מעצר חלף מעצר בפיקוח אלקטרוני הוא עניין "עקרוני". המעצר בפיקוח אלקטרוני אף כרוך בהכבדות טכניות, שלא לצורך, כך נטען. בנוסף, באת-כוחו של העורר עמדה על הקשיים הכרוכים בתלונה שחזרה ובוטלה חדשות לבקרים. עוד, נטען כי אין בסיס לטענה בדבר מסוכנותו הכללית של העורר, בשים לב לכך ששתי הבנות הנוספות שנזכרו בכתב האישום אף אינן עדות תביעה, וכי מכל מקום העורר יהיה בפיקוח. כן היא הצביעה על העובדה שהאפשרות של מפגשים של העורר עם ילדיו, בהשגחת מפקחים, נבחנת בימים אלה על-ידי שירות המבחן, ואף מכאן יש ללמוד על האפשרות לקבוע סייגים להגבלות שחלות עליו.

דיון והכרעה

20. לאחר שבחנתי את הדברים אני סבורה שדין הערר להידחות.

21. העבירות המיוחסות לעורר הן קשות וחמורות. אכן, כפי שנקבע בדיונים הקודמים בעניינו של העורר, ואף הוטעם על-ידו בערר שבפני, המסכת הראייתית בשלב זה אינה חפה מקשיים. יחד עם זאת, הטענות הנוגעות לתלונתה של נ' יתבררו במשפט, ובעת הזו נקודת המוצא היא שקיימות ראיות לכאורה נגד העורר. חשוב להבהיר כי בכל הנוגע להחלטה בדבר המשך מעצרו של העורר, הקשיים הקיימים לא נעלמו מעיניו של בית המשפט המחוזי, שהסתפק בהחלטתו במעצר בפיקוח אלקטרוני. מבלי להמעיט מהקשיים הכרוכים גם במעצר במתכונת של פיקוח אלקטרוני, ברי כי הפגיעה שמסב מעצר במתכונת זו לנאשם פחותה משמעותית מזו שכרוכה במעצר מאחורי סורג ובריוח (ע"פ 7768/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 27 (20.4.2016)).

22. בנוסף, אין בידי לקבל את טענת העורר לפיה בית המשפט המחוזי חרג מהמסגרת שהתווה בית משפט זה בהחלטתו המוזכרת לעיל. השופטת ברון לא קבעה מסמרות בעניין השחרור לחלופת מעצר ומתכונתו המדויקת, אלא כתבה רק כי ייתכן והייתה מורה על שחרורו של העורר לחלופת מעצר, לו הייתה מונחת בפניה אפשרות ראויה, בהתחשב בכך שעדותה של נ' כבר נשמעה. בית המשפט המחוזי בחן את מכלול הנסיבות והשיקולים, ובהם את הדגשים

שניתנו בהחלטתו של בית משפט זה, ובפרט את הנחייתו ביחס לריחוק הגיאוגרפי בו יצטרך העורר לשהות. אין לקבל גם את הטענה כי שגה בית המשפט המחוזי בכך שהורה על מעצר בפיקוח אלקטרוני על אף שאפשרות זו לא נזכרה בתסקיר שירות המבחן. למותר לחזור ולציין, כי תסקיר שירות המבחן, עם כל החשיבות הנודעת לו ככלי עזר מקצועי, אינו מחליף את שיקול דעתו של בית המשפט, שיבחן את התסקיר במסגרת מכלול השיקולים אשר מנחים אותו (בש"פ 8097/14 אזברגה נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (9.12.2014); בש"פ 3416/17 מארק דה גוזמן נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (14.5.2017)). כמו כן, ככל שבית המשפט אינו מקבל במלואה המלצה לשחרור לחלופת מעצר, אין ספק ששומה עליו לבחון גם חלופה נוספת למעצר מאחורי סורג ובריח, שפגיעתה בנוגע בדבר היא יותר מידתית. בשולי הדברים אעיר כי שאלת המפגשים של העורר עם ילדיו הקטנים, בפיקוח, היא סוגיה נפרדת שאינה בפני, וממילא אינני נדרשת לה.

23. עוד אני סבורה שבנקודת הזמן הנוכחית, שבה שהייתו של העורר במעצר בפיקוח אלקטרוני עודה "טרייה" טרם בשלה העת להקלה נוספת עם העורר, ואני דוחה אפוא גם את בקשתו של העורר ל"חלונות התאווירות". סוגיה זו תוכל להוסיף ולהיבחן עם חלוף הזמן במתכונת של עיון חוזר.

24. סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ב באייר התשע"ז (18.5.2017).

ש ו פ ט ת